

22 ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ БАЦЬКІ—КОМУНІСТЫ І ШКОЛА

Зараз, у эпоху завяршэння будаўніцтва Беларускага сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу ад сацыялізма да камунізму камуністычнае выхаванне дзяцей павіна мець самае значэнне.

Школа, настаўнік павіны выхавальніцамі дзяцей новага чалавека — любіць і працаваць, свядомаму дысцыпліну, мужнасць, большасцю волю, дэмакратыю, любіць і аддацца сваёму народу, ураду, камуністычнай партыі і яе правядзеньню таварыш Сталіну. Уся работа павіна садзейнічаць выхаванню культурных і ўсебакова развітых людзей.

Адзінства і ўзгодненасць дзяржаўнай школы і сям'і—адна з галоўных умоў у справе паспяховага вырашэння задач камуністычнага выхавання дзяцей. Можна прывесці шмат прыкладаў, якія сведчаць аб тым, што камуністычныя правільна зразумелі сваю адказнасць за выхаванне дзяцей. Вучанца 8-га класа дачка камуніста Бабова вучыцца на добра і выдатна, мае высокую дысцыпліну. У выпрабаванні гэтых якасцяў значная роля паець дачку бацьку.

Добрыя і выдатныя паказчыкі ў вучобе маюць дзеці камуністаў Казакова, Захарскага, Красоўскага і многіх другіх.

Аднак, сярод камуністаў ёсць і такія, таварышы, якія зналі з сабе клопаты аб выхаванні сваіх дзяцей і ўсклаі гэты абавязак на школу. Сын камуніста тав. Музава, работнік аблітрактуры, вучыцца ў 5 класе. На заняткі ён часта спазняецца, або зусім не прыходзіць, нецывілізаваны, грубы і абыякавы і таварышамі па вучобе і настаўнікамі. Хатнія заданні сістэматычна не выконвае, вучыцца дрэнна. За трэцюю чвэрць ён атрымаў па шасці дзесяцінах аднакі дзяткі і вельмі дрэнна. У гэтым жа класе вучыцца дачка камуніста тав. Драбінскага (аб'явакават). Аднойчы, прышоўшы, дамоў, яна раскажала бацькам, што за трэцюю чвэрць навучальнага года атрымала па ўсіх дысцыплінах адзнакі «пасрадна». Гэта ўсхвалявала Драбінскага. Раптам у школе № 15 пачуўся звапок. Туды звянуў т. Драбінскі. Выкідаўшы загалюка павучальнай часткі, ён голасам адміністрацыі запытаў: «Скажыце, у вас там якія настаўнікі: совецкія або несавецкія? Дачка мая павіна мець адзнакі толькі «выдатна». Я буду скардзіцца».

Між іншым гэты камуніст прадуе ў пекальных кроках ад школы. Пры жаланні ён можа і навінен быў павінаць у школе, пацікавіцца, як вучыцца яго дачка, у чым ёй неабходна дапамога. Гэтага тав. Драбінскі не зрабіў. Такія паводзіны камуніста з'яўляюцца напярэкі.

Сын работніка чыгуны камуніста тав. Гуза вучыцца ў 7 класе. За другую і трэцюю чвэрць навучальнага года ён прапусціў без уражлівых прычынаў 140 урокаў. Хатнія заданні не выконвае. За трэцюю чвэрць навучальнага года меў па 10 дысцыплінах дрэнныя адзнакі. Дырэктар школы не раз прыніў тав. Гуза залесці ў школу. Але ён не пацікаў патрэбным гэта зрабіць. Праўда, бываюць выпадкі, калі ў школе раздасца тэлефонны звапок. Так было нядаўна. Пазваніў т. Гузаў. Ён грубым голасам класнаму кіраўніку заявіў: «Вы нападзеце на майго сына, вы яго дрэнна вучыце, я буду скардзіцца».

Сістэматычна парушае дысцыпліну вучыцца 7 класа, сын камуніста загадчыка аўтакараўніцтва тав. Назвіча. Выдаткі художніцкіх умінаў ён ім паглядзець неаднаразова. Па сваім дысцыплінах ён мае дрэнныя адзнакі. Да рэчы, хлосціць зольны і можа вучыцца на выдатна. Бацькі, замест таго, каб штодзённа займацца выхаваннем і дапамогай у вучобе сына, сталі па плях абвінавачвання школы, настаўнікаў у тым, што яны не могуць выхоўваць дзяцей.

Прыведзеныя прыклады сведчаць аб беспаспяховай адносинах да выхавання дзяцей з боку некаторых бацькоў-камуністаў.

Многія бацькі імкнуцца ў такіх выпадках апраўдаваць сваё злоснасце, адсутнасцю вольнага часу. Але гэта пустае разважанні. Вядома, што вольны асноўна-дольнік навуковага камуніста Карл Маркс дачку ўвагі ўдзяляў справе выхавання сваіх дзяцей. Маркс быў выдатным бацькам. Пры ўсёй сваёй запінаці ён адводзіў час пагуляць з дзецьмі, пацітаць ім кнігу, раскажаць казку, сачыць за фізічным развіццём і г. д.

Тое самае можна сказаць пра найвышэйшых паслядоўнікаў Маркса — Леніна і Сталіна. Таварыш Сталін сярод мноства вядзін спраў знаходзіць час, каб прагулявацца са сваёй дачкой Светлавай, — даведана аб яе поспехах у вучобе і г. д.

Абыякавасць і беспаспяхоўнасць у справе выхавання дзяцей у нашай краіне педальнае. Выхаванне падрастаючага пакалення ёсць велькава партыйная справа і неадназначна бацькоў як след выхоўваць сваіх дзяцей треба разглядаць, як партыйны праступак.

Многія партыйныя партарганізацыі стаяць у баку ад школы. Калі сакратары партарганізацыі цікавіцца тым, як камуніст прадуе на вытворчасці, як ён авалодае марксізмам-ленінізмам, то вельмі рэдка можна сустрэць факты, калі партбюро, або партсход заслухоўваў-бы пытанне аб тым, як камуніст-бацька выхоўвае свае абавязкі на выхаванню дзяцей. Безумоўна, авангарднае роля камуніста павіна праўдзіцца і ва ўзорным выхаванні сваіх дзяцей. Дзеці камуністаў у школе абавязаны паказваць прыклад выдатнай вучобы і ўзорнай дысцыпліны.

Партарганізацыям неабходна пытанні выхавання камуністамі сваіх дзяцей, работаў школ заняцца на сутнасці, дапамагаць школам паділь пашпяховасць, умацоўваць дысцыпліну, дапамагаць школе хутчэй пакончыць з маючымі яшчэ недахопамі. Зараз усмерна патрэбна дапамагчы школе ў падрыхтоўцы і паспяховым правядзенні веснавых іспытаў.

Неабходна правесці ва ўсіх партыйных партарганізацыях сходы, прысвечаныя задачам камуністычнага выхавання дзяцей. Выхаванне ў камуністаў пачуццё партыйнай адказнасці за школу, за выхаванне сваіх дзяцей — важнейшая задача партыйных партарганізацыяў.

Я. Марозаў,
загадчык сектарам культасвет-
работы Брэсцкага абкома КП(б)Б.

СЛАБА ВУЧАЦА

Са справаздачай аб рабоце партыйнай партарганізацыі абласной пракуратуры выступіў тав. Гаралік. Больш пазовы свайго дачка ён прысвяціў недахопам у рабоце партыйнай партарганізацыі. І гэта вядома чаму, бо ў практыцы работы партарганізацыі мала меаеся стасова.

Не было манапасіі, не падрыхтаваў правозісіі партсходаў, часта атрымывалася так, што аб парадку дня камуністы даведзіліся на самім сходе. Гэтка правяраўся даваць партыйныя даручэнні.

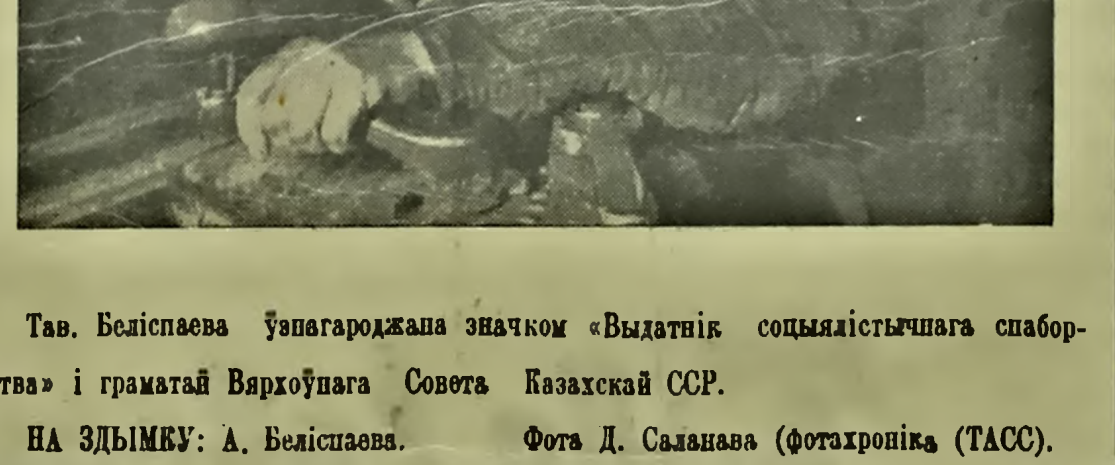
У партыйнай партарганізацыі ёсць 2 кандыдаты партыі тт. Ілбакава і Сенако-сана. Але сярод іх выхаванная работа правозісіі зусім неадстаткова. Былі вынікі, калі сакратар і ў пазым партарганізацыі несурэсна падыходзілі да прыёму ў рады партыі. Партсход прыняў у члены партыі тав. Балана. Гарком КП(б)Б адмяніў рашэнне партарганізацыі — адмовіў у прыёме ў члены партыі на прычыне слабай палітычнай падрыхтаванасці.

Пазначыўшы поспехі партарганізацыі мае і ў галіне палітычнай вучобы камуністаў. 3 19 членаў і кандыдатаў партыі толькі 8 скончылі вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Большасць камуністаў усё яшчэ вучыць дакастрычніцкі перыяд. Асабліва слаба вучацца камуністы тт. Зайчык, Сенакоў, Грыгор'ёў. Сакратар партарганізацыі тав. Гаралік, абвінавачваючы сабе ў неадстатковай пра-бавальнасці і кантролю над палітычнай адукацыяй камуністаў, не раскажаў, што ім было прынята, каб палепшыць становішча партыйнай вучобы.

Дэкладчык спыніўся і на маючыхся недахопах у галіне рэагавання на скаргі працоўных. Не гледзячы на тое, што работнікі аблітрактуры заклікалі правяраць, як іншыя партарганізацыі рэагуюць на скаргі працоўных, між тым у іх саміх у гэтай галіне справа абстаіць даўка неабліку. Асудзіўшы пакой на прыёме наведвальнікаў. Не арганізаваў яшчэ належа быць прыём пасадажнікаў, якім часта даводзіцца чакаць гадзінамі ў калідоры, пакуль той-або іншы работнік займуцца і прыдзе да сябе.

М. Гуравіч.

Падкідчыца рудніка Ачысай (Шаўдэвы Казахстан) Аніш Белісаева асвоіла прафесію машыніста-электравоза. Зараз яна з'яўляецца лепшым машыністам электравоза 4-га заходняга участка.

Тав. Белісаева ўзнагароджана значком «Выдатнік сацыялістычнага спабор-
штва» і граматай Варлоўскага Савета Казахскай ССР.
На ЗДЫМКУ: А. Белісаева. Фота Д. Саланава (фотатроіка (ТАСС)).

Выступленне струннага аркестра П-скай авіячасці Чырвонаспасяжай Балтыі.
Упердзе (злева направа): капітан-ордынаносец тав. Лісіцын, Герой Савецкага Саю-
за капітан тав. Нефёдаў, лейтнант ардынаносец тав. Халдзееў.
Фота М. Радкіна. (Фотатроіка (ТАСС)).

КНИГА — КРЫНІЦА ВЕДАЎ

Байны, камандзіры, палітработнікі і семі начастава П-скага чырвонаспасяжай награднага атрада з вайкай прагнацы чытаюць мастацкую літаратуру. З кожным днём растуць запатрабаванні і па ваенна-палітычную літаратуру.

Валікі пралетарскі пісьменнік, буравеснік сацыялістычнай рэвалюцыі Аляксей Максімавіч Горкі неаднаразова падкрэслаў, што кніга яго хвалявала, вучыла думаць, узбройвала стойкімі пачуццямі і ідэалагічнай поўнай, распырала межы бачнага і ваображаемага свету.

—Кніга, — гаворыць Горкі, — быць можа, найбольш складанае і вядзее духа з усіх пудаў, створаных чалавецтвам і па шляху яго да шчасця і магутнасці будучага. — Кніга вядома здольнасцю даказваць мне аб чалавечым тое, чаго я не бачу, не ведаю ў ім.

Намеснік камандзіра атрада па паліт-
часці тав. Лішч побач з пастаяннай чыт-
кай твораў класікаў рускай і заходне-
еўрапейскай літаратуры, чытае адзіна за
другім творы таленавітай, савецкай пісь-
меннасці Валды Васілеўскай.

—І, — гаворыць ён, — прачытаў «Ра-
дзіму» — Валды Васілеўскай і прызнаю-
ся, ачуху такую надзвычайную сілу праў-
дывасці паказу жыцця, быццам сам усё
спрабаваў і перажыў... Люта пенавісь і
ўсенародны гней наанаўноць да краў
гэты твор, накіраваны супроць палскай,
нашчыцкай дзяржавы, супроць ладу.

аснаванага на воўчых законах прыватнай
уласнасці, на эксплуатацыі чалавеча чы-
скага. Твор Валды Васілеўскай — гэта
лістра, у якім выключна чотка і ярка ад-
зображаны беспраўе і мукі прыгнечанага
парода. Гэты твор дамагае мяне ў пра-
пагандыскай рабоце. Ён да магчымасці
ярчай паказвае змрочную карціну жыцця
працоўных пры польскіх пагах, пры ка-
піталізме.

Кожны чытач нашага атрада імкнецца
прачытаць выдатныя творы Валды Васі-
леўскай.

Асабліва папулярнасцю сярод байцоў
і камандзіраў, награднічых карыстаюцца
творы класікаў і лаўратаў Сталінскіх
прэміі. Сакратар бюро ВКММ — намеснік
палітрук тав. Кандрыцаў — за адзін
толькі апошні месяц прачытаў больш 30
кніг. Сярод прачытаных твораў лаўратаў
сталінскіх прэміі: «Пётр I» Аляксея Та-
лстова, «Фельдмаршал Кутузаў» — Ва. Са-
лаўева і другія.

— З асаблівым задавальненнем я пра-
чытаў «Севастопальскую страду» — Сар-
геева-Палскага, — гаворыць камуніст
тав. Умвоў.

Камандзір тав. Валібінаў сказаў пас-
тупна: — Для мяне нямальмі жыццё
без чыткі мастацкай літаратуры.

Актыўнымі чытачамі бібліятэкі з'яў-
ляюцца тт. Нікіфарав, Саргееў, Максімаў.
Міхайл Пармон.

Датэрмінова выканаем план закупкі патрыманых падручнікаў

У мэтах найлепшага забеспячэння вуч-
няў пачатковых і сярэдніх школ пад-
ручнікамі Урадам БССР дано ўказанне
Усім КОПІЗ-ам і органам народнай асветы
арганізаваць на месцах закупку кніж-
ных і друкаваных падручнікаў. Брэсцкаму
КОПІЗ-у даведзен план закупкі кніжак
у колькасці 117 тысяч экзэмпляраў. Толькі
па гораду Брэсту кнігазборніцтва ма-
газіны павіны закупіць 87 тысяч пад-
ручнікаў.

У канцы года вучні пры пераходзе ў
старэйшыя класы будуць зноўна прада-
ваць свае старыя падручнікі. Неабходна ў
школах паставіць так работу, каб заку-
пку падручнікаў закончыць на пазней маі
—чэрвеня. Усе ўмовы для гэтага ёсць.

КОПІЗ ужо разгарнуў патрыштоўную ра-
боту па закупцы кніг. Да ўсіх школ пра-
маваны нашы работнікі, якія праводзіць
раскладчыную работу сярод вучняў і
арганізуюць збор і пакупку былых у
карыстанні падручнікаў. За дзясці дзён
закуплена 5 тысяч кніг.

Комсамоўскія і профсаюзныя арганіза-
цыі павіны ўзяць гэту важную справу
пад свой кантроль, аказваць неабходную
дапамогу ў правядзеньні работы кнігаганд-
лёўчым арганізацыям. Выканаць да-
тэрмінова даведзены план па закупцы па-
трыманых падручнікаў — задача КОПІЗ-аў
і органаў народнай асветы.

А. Гусев,
загадчык Брэсцкага аблКОПІЗ-а.

РЭАКЦЫЙНАЯ РОЛЯ ЦАРКВЫ Ў ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ БЕЛАРУСІ І УКРАЇНЫ III. УНІЯЦКАЯ ЦАРКВА Ў ПАНСКОЙ ПОЛЬШЧЫ*)

Сучаснае хрысціянства падзяляецца на мноства плыняў і групіровак, з якіх найбольш буйным з'яўляюцца каталіцызм, праваслаўе і пратэстантызм. У якасці прамежных звянаў паміж праваслаўем і каталіцызмам выступаюць, так званыя, уніяцкія царквы, маючыя зараз каля 8 мільянаў паслядоўцаў, слова «унія» азначае «саюз», аднак, сапраўднае значэнне гэтых царквей заключаецца ў тым, што яны ўз'яліваюць сабой пераходную ступень ад праваслаўя да каталіцызма.

Гісторыя уніяцкіх царквей ў панскай Польшчы назавае, што ў яе ўзнікненні вялікую ролю выканаў ордэн іезуітаў. Яшчэ ў 1569 годзе іезуіты з'явіліся ў Вільна, а адсюль разгарнулі свае апорныя пункты ва многіх гарадах Літвы і Заходняй Русі. Арганізуючы каталіцкую прапаганду сярод праваслаўных, іезуіты сталі ствараць манастыры, асцубваць школы, выдаваць літаратуру, уключаўшы ўсе сродкі для дасягнення пастаяльнай мэты—апалячэння і акаталіца-
ваць украінцаў і беларусаў.

У канцы XVI стагоддзя прадстаўнікі ордэна іезуітаў прапанавалі вазакан праваслаўнага духавенства заключыць саюз з Ватыканам. Іезуіцкі план супра-
раў падытрымку з боку некаторых пра-
сладных епіскапаў — вядомы феадалаў.
Кіеўскі мітрапаліт Міхайл Рагоза, лужскі
епіскап Кірыл Тэрлецкі, владзімірскі
епіскап Іпатый Поціў і іншыя прышоў-
лікі пайшлі насустрач намаганням іезуі-
таў і польскіх магнатаў, якія абамалі ім

сенатарскія крэслы і ўсялякія прывілегіі.
У 1590 годзе на сакратый парадзе епі-
скапства было вырашана прыняць унію. У
лістападзе 1595 года епіскапы Кірыл
Тэрлецкі і Іпатый Поціў «хітрымі змелі
і лібіды», як называлі сучаснікі, пры-
былі ў Рым, выказалі поўную пакорнасць
папе Клементу XIII і аб'явілі яго тую-
ла.

У кастрычніку 1596 года ў Брэсце
адбыўся сабор прадстаўніцоў заходне-
рускай царквы, на якім утворыліся два
рэзка варажыя лагеры: прыхільнікі ўніі
і яе праціўнікі. Тыя і другія засядалі
апабна і пасылаў друг другу прокляцці.
Па ўказанні іезуітаў і караля Сігізмун-
да III уніяцкія папы пастаянна і падпа-
радкавацца папе. Так узнікла Брэсцкая
унія.

Уноў створаная царква прызнала главен-
ства папы і рад пункту каталіцкага ве-
равання, але зноў уніятам дазваля-
лася выконваць богаслужэнне на слава-
нскай мове і захавалі праваслаўнае аб-
рады.
Польскі ўрад, іезуіты і ўніяцкія епі-
скапы — феадалы распусцілі новую
веру агнем і мечам. За адмаўленне ад
уступлення ў інію следвалі жорсткія на-
правы: непакорных арштоўвалі, закла-
чалі ў турмы, падвяргалі катаванням.
Сярод арганізатараў гэтых рэлігійных
ганонняў найбольш шырокаму вядомасці
атрымаў уніяцкі епіскап Іосафат Кун-
чэвіч, празваны «душахватам». Супроць
асоб, якіх не пажадалі прыняць унію, ён
ужываў шакарныя штрафы, здымаў з
пасада, выганяў з гарадоў і сёл, канфі-
скаваў маёмасць, зачынаў у турмы.

Дарога ад праваслаўя да каталіцызма
— насычана была крывёй мас. Уніяцкі
не ўніяцкай царквы суправаджаўся на-
спынай барацьбой прыгнечаных укра-
інцаў і беларусаў супроць польскіх па-
ноў і ўніяцкіх папоў. Адзін з правад-
ноў наўстаўшана ўкраінскага сялянства
Назівайка быў пасадажні у паступаю-
фігуру быка і сялон на ціхім агні. Так
стваралі ўніяцкую царкву на крыві і
пепеле закатаваных людзей!

Уся далейшая гісторыя распусці-
вання ўніі пад панскай уладай намен-
на суправаджаўся гвалтам і ганеннямі.
У памочніцтва буржуазнай Польшчы
юрдычныя становішча ўніяцкай царквы
ў асноўным вызначалася кашкардамі,
заклучаным 10 лютага 1925 года паміж
польскім урадам і Ватыканам. Унія-
цкаму духавенству былі даны значныя
зямельныя ўгодкі, адпусціліся штотды
субсідыі ўрада і забяспечвалася па-
трымка ўрадавых органаў. А ўзмен
рэлігійны арганізацыі абавязаліся ўса-
мерна падтрымліваць дзяржаўны апарат
польскіх памочнікаў і капіталістаў.

Выходзіўшая ў Нью-Йорку буржуазная
нацыяналістычная газета «Украінскі го-
ла» так-ж адначасла значна прымагі,
якую давалі ўніяцкія епіскапы польс-
каму ўраду:

«Прысяга, якую калварыят праднісвае
каталіцкім епіскапам у Польшчы, прына-
скача не толькі для польскіх епіскапаў,
калькі для епіскапаў няпольскіх, якім
прыходзіцца працаваць сярод насельніч-
тва, настроенага першылізла да Поль-
шчы. Царква будзе служыць у Польшчы
бічом над прыгнечаным украінскім наро-
дам; грэка-каталіцкія (г. зн. уніяцкія,
галіцкія) епіскапы прызначаны на тое,
каб быць польскімі партымічымі пад
беларусамі і украінцамі, каб прапа-
жанд пакутамі цюкне тым, якія не па-
жадаюць пакарацца Польшчы».

Так яно і было ў сапраўдасці. Польс-
кія папы імкнуліся паратварыць уні-
яцкую царкву ў орган духоўнай паліцыі.

Гэтыя планы падтрымліваліся вельмі
многімі прадстаўнікамі ўніяцкага духа-
венства. На працягу ўсяго перыяду іста-
навання панскай Польшчы ўніяцкае ду-
хавенства служыла ўраду.

У сувязі з выбарамі ў сойм уніяцкае
духавенства пастаянна падтрымлівала
буржуазную партыі. У школах яно вучы-
ла дзяцей быць паслудымімі польс-
каму ўраду і яго агентам. У дні афі-
цыйных свят у ўніяцкіх царквах нала-
джвалі ўрачыстыя маабы ў честь улад.
Былі ўстапоўлены спецыяльна малітвы
за ўрад, за армію. Многія папы выка-
рыстоўвалі споведзі ў мэтах палітычнага
сыску сярод працоўных.

Уніяцкая царква адначасова была па-
стапым саюзнікам украінскіх буржуаз-
ных нацыяналістаў. Яна дапамагала экс-
плаататарскім класам сець напыналь-
ны розны сярод працоўных, ствараўся
раскаляць адзіны фронт прыгнечаных.

На Вальні была створана паронная
арганізацыя «Вальніса-украінскае аб-
аднаства» (ВВО), якое знаходзілася пад
кіраўніцтвам петлюраўцаў і ўніяцкіх
папоў.
У паліцыі існавала «Украінскае нацы-
нальна-дэмакратычнае аб'яднанне», якое
ўладла значнымі капіталамі, многімі
прадпрыемствамі і кіравала сельскімі ка-
аператывамі.

Адтрымваючы — важную ролю ў
той і другой буржуазнай ар-
ганізацыі, уніяцкія папы імкну-
ліся распаціць пенавісь украінцаў ле-
працоўных іншых нацыянальнасцей і ў
першую чаргу да рускіх і аўстраў.

Шырокая вядомасць сярод уніяцкаў ка-
рыстаецца мітрапаліт Андрэй Шэптыцкі
— глава ўніяцкага духавенства. Для яго
ўсхваляння выдзелалася можа лістовак і
брашу, яго прывішчам раней называлі
вучылі. Хто-ж такі Шэптыцкі?

У мінулым — грэф, буйны памешчык,
які прывіў надзвычайную зваротлівасць
у розных умовах жыцця.
Паста ўзнікнення польскай буржуазнай

рэспублікі Шэптыцкі становіцца адным
з прыслужнікаў Пілсудскага і яго ўпаў-
наважаным па духоўнаму забабленню
Украінскіх рабочых і сялян пад прыкры-
ццём уніяцтва. У 1930 годзе ён арганіза-
ваў «Украінскі каталіцкі саюз» —
партыю рашчываючаў, дзейнічаўшых
над сягамі ралізіі.

За апошнія годны існавання панскай
Польшчы рэлігійная агенатура Ватыкан
ў саюз з польскай ахранный ўмоўнасця
ствараў так званы «новаўніяцкі рух» —
інакш называемы «усходнім абрадам».

Характэрныя гэту дзейнасць уні-
яцкіх ксяндзоў, праваслаўных папы-кап-
куршты са зобай адначаслі, што нава-
джаемы па ўказанні Рыма «усходні абрад»
быць пінчана, даволі доўгая каталіцкая
падробка пад праваслаўе. Разлік быў та-
кі: паднесці каталіцызм з няпіннага ф-
ку, яшчэ кроплі вады падоўны на пра-
васлаўе і такім чынам расставіць кат-
ліцкія сёці сярод праваслаўных.

Польскі чрук адпачаў, што ва многіх
месцах прыхільнікамі «усходняга абра-
ду» з'яўляліся асабліва, на патрабаван-
нях якіх праваслаўныя царквы перада-
валіся іезуітам «усходняга абраду».

Буднішныя пункты па распаўсюджван-
ню новаўніяцтва былі ў Пінску, Любаве,
Альбортыне. У Пінску існавала каталі-
цкая духоўная еміянары, дзе выкладчы-
кам усходне-славянскай літургіі з'яўляў-
ся ксёндз Оксана-Кузав, які можа ра-
дзетаўпа з акалімамі наступна па СССР.
У Любаве знаходзіўся каталіцкі місіянер-
скі інстытут — штотды ксяндзоў «ус-
ходняга абраду». У Альбортыне гняздо
іезуітаў таксама выхоўваліся буду-
чыя дзеячы «усходняга абраду».

У польскім друку, у тым ліку і ў
каталіцкім, указвалі, што духавенства
«усходняга абраду» па сваёй знешнасці
нічим не адрозніваецца ад праваслаўнага
духавенства. Аднак, гэтыя папы і іншы
рад павяг не бралі з веруючых павяг за
требы, а пропаведзі, па ўказанні з Рыма,
чыталі на рускай мове, у той час, як

*) Працяг пачатка гл. у № 100 (471) і № 105 (476)

НА ЗДЫМКУ: Жыдаўскія дамы на Калужскім шасе (МАСКВА).

АКТЫЎНЫ ПАМОЧНИК ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ

Паспелая газета калектыва рабочых і служачых пагрузачнай каторы станцыі Брэст-Цэнтральная «Транспарнёр» з'яўляецца маладой. Яна пачала існаваць выхадзіць. Першы нумар газеты прысвечан адрыву XVIII Усеаюзнай партыйнай канферэнцыі.

Перадвы артыкула першага нумара газетары аб дасягненнях, з якімі калектыв пагрузачнай каторы сустраў канферэнцыю.

Затым газета з нумару ў нумар аказвала дзейную дапамогу партарганізацыі ў перабудове работы бригады ў пазіцы каторы на аснове гістарычных рашэнняў парткаферэнцыі.

4 мая вышаў восьмы нумар паспелай газеты. Ён быў прысвечан тым большавікам друку. У ім былі падзеленыя вынікі амаль трохмесячнай работы па-новому. Што-ж зроблена газетай за кароткі тэрмін яе існавання? Газета сёнь аб тым раскажыць сваім чытачам. Зроблена многа ў барацьбе за ажыццяўленне гістарычных рашэнняў па ўмацаванню працоўнай дысцыпліны на навадзённым культуры па вытворчасці.

Вялікая работа была праведзена газетай па барацьбе за чыстоту і парадак у інтэрвале грузчыкаў. Акрамя агульнага артыкула па гэтым пытанню была зроблена зямля прыбраўшыцы. У гэтых матэрыялах гаварылася, што грузчыкі т.т. Каада і Ручэй, прышоўшы з работ, кладуць сваю ў верхняй вопратцы і абутку. Так адалася і з другімі грузчыкамі. На заўвагі прыбраўшыцы і камітэта інтэрвала яны не зварталі ўвагі. Пасля зямля ў газете партарганізацыі і адміністрацыі прынялі меры па навадзённым парадку ў інтэрвале грузчыкаў. Праз кароткі час інтэрвал стаў узорным. Людзі навучыліся падпарадкоўвацца ўнутранаму распарадку інтэрвала.

Зараз грузчыкі вельмі задзілены, што газета дапамагае ім навеся чыстату і парадак у інтэрвале. Газета вядзе сістэматычную і бяспасную барацьбу з лодзірамі і дэзрганізатарамі вытворчасці.

Брыгада грузчыкаў (брыгадзір тав. Дзеінік) увесь час не выконвала вытворчых заданняў. Газета ўскрала прычыны гэтага адставання. Хутка па матэрыялах яе знілі з работ брыгадзіра, пазачасна рабочых пераваж і другія брыгадзі і сіврава пайшла на другою. Тыя рабочыя, якія раней не выконвалі норм, навучыліся ў перадавых брыгадах работай па ўдарнаму.

Рабочы дзень работнікаў каторы быў даўжа неўчышчэным. Людзі многа часу тратылі на непатрабаванае хаджанне і размовы. Газета выступіла супроць гэтага. Адміністрацыя і партарганізацыя прынялі меры. Хутка быў скаikan агульнае сход калектыва, на якім былі вызначаны шкратныя меры прыняты на ліквідацыі ладзых газетай педлапоў.

ЦЭХАВАЯ НАСЦЕНГАЗЕТА

Насценная газета пака «Перадвы пералічыце» парадзілася ў дні работ XVIII Усеаюзнай партыйнай канферэнцыі. З таго часу вышла чатыры нумары. Рэдакцыя насценгазеты згуртавала вакол сябе вялікі аўтарскі актыв. Дастаткова скажыце, што з працуючых у цэху 31 рабочага ў насценгазету рэгулярна ідуць 20. Асабліва актывна ўдзельнічаюць у насценным друку пророр цеха Фіншэльштэйні і малады рабочы Розенберг. Яны дапамагаюць рэдакцыі афармляць газету, многа ідуць зямля. Неабходна адзначыць, што ўсе рабочыя імянуцца, каб газета мела добры змест, была добра мастацкі аформлена.

Уся работа рэдакцыі насценгазеты пакарава на адно — мабілізаваць масы на выкананне і перавыкананне вытворчага плана. Па гэтым зместам большасць лодзіраў з'яўляецца работа вытворчасці, перабудова работы цеха ў адпаведнасці з гістарычнымі рашэннямі XVIII Усеаюзнай партыйнай канферэнцыі.

З нумара ў нумар змяшчаюцца матэрыялы аб чыстасце і парадку. Найбольш цікавымі зямлямі на гэту тэму з'яўляюцца выступленні таварыша Сегаль. Ён дае вышаральны матэрыял аб чыстасце і парадку ўсіх рабочых месц цеха.

Зместоўныя зямля ідуць ў насценгазету малады рабочы Розенберг. Нядаўна ён папісаў нам фельетон, у якім крытыкаваў тых таварышоў, якія ў час работ многа размаўляюць, без сівраў раскажыцца на воху, чым перашкаджаюць другім

Памочнік начальніка станцыі па грузавой службе тав. Пісарэнка перацяпална выкарыстоўваў рабочую сілу. У выніку гэтага былі частыя прастоі, не выконваўся план пагрузачна-разгрузачных работ. Газета выступіла з крытыкай ішумасай работ тав. Пісарэнка. Гэтым пытаннем заняўся гарком партыі і пасля гэтага сіврава хутка наладзілася, былі ліквідаваны прастоі.

Газета дапамагла ўмацаванню працоўнай дысцыпліны сярод грузчыкаў. Парушальнік Указа Прэзідыума Вархуўнага Савета ад 26 чэрвеня 1940 года тав. Дзеінік быў аддадзены пад суд, ён атрымаў тры матары транспарнэра. Газета разка выступіла супроць гэтага факта і Вуіцкі быў знят з работ і прыцягнут да адказнасці.

Многа зроблена газетай у галіне барацьбы за выкананне рашэнняў XVIII парткаферэнцыі. Аднак праба скажыце, што і яна ўспуціла рад пытанняў у асобнае поле зроку. Есць факты, калі аб свайго зямлях рэдакцыя хутка забывае.

У цэлым неабходна прыспаць, што газета добра сівраўяецца з сваймі заданнямі. Многа ініцыятывы прыўляе рэдактар яе тав. Заруба — камсамолец. Вакол газеты ён атварыў актыв у 16 чалавек. Яны часта ідуць у яе, узімаюць нажныя пытанні. Яны таксама ўчастка, дзе-б не было вока карэспандэнта.

З нумара ў нумар газета паказвае лепшых людзей вытворчасці. Вось, напрыклад, у нумары, прысвечаным 1-му мая, газета падвала вышкі спаборніцтва на дастойнай сустрачы вялікага пролетарскага свята. Яна паказала лепшыя брыгады грузчыкаў т.т. Дарашука, Лагоўскага, Сідарука, Халыцка і ішых. Брыгады гэтых таварышоў сістэматычна выконваюць вытворчыя заданні па 120 — 133 процанта.

У газете ёсць аддзел сатыры «Слязай, прыхалі». Матэрыялы, якія змяшчаюцца ў гэтым аддзеле, а таксама карыкатуры заўсёды з'яўляюцца вострымі, метанакіраванымі. Усе гэта прыцягвае да газеты ўвагу чытачоў, выкаіае у іх здаровы смех над тым, хто не ўмее работаць, хто парушае працоўную дысцыпліну, не беражэ маёмасць.

Акрамя гэтага рэдакцыя выпускае яшчэ лятучкі «Молнія». У гэтых лятучках рэдакцыя адзначае такія падзеі, якія патрабуюць выключнай аператыўнасці.

Нявольная зямля, якая змяшчаецца ў газете або ў «Молніі», не застаецца без рэагавання. Рэдакцыя за гэтым пільна сочыць і дабіваецца дзейнасці зямляк. Больш важнай зямля іна шыслае ў гарадскую пракуратуру і ішых арганізацыі для рэагавання.

А. Нурын.

ЦЭХАВАЯ НАСЦЕНГАЗЕТА

працаваць. Ён дае зарысоўку аб адным рабочым дні тав. Фрыдман, які «працаваў» у гэты дзень больш выжым, чым рукамі.

У дні падрыхтоўкі да вялікага свята працоўных — 1-га Мая — насценная газета вышкі сацыялістычнага спаборніцтва. Было змешчана рад артыкулаў рабочых аб іх вытворчых поспехах. Зараз насценная таксама адвадзіць гэтую тэму многа месца. У апошнім нумары змешчана зямля рабочага Розенберга, у якой ён раскажыае аб свайй работе і абавязуецца не здаваць тэмпаў у далейшым, выконваць свой вытворчы план не менш 130 процантаў, даваць прадукцыю толькі высокай якасці, актывна ўдзельнічаць у грамадскім жыцці.

Рэдакцыя насценгазеты дабіваецца дзейнасці змяшчаемых матэрыялаў. Вось псалыскі прыклад. У адным з нумараў была змешчана зямля аб тым, што пераважчыкам выдалі халаты пазручныя для работ. Таксама рабочыя многа скардзіліся на вясюччасовы рамонт машыны. Аб гэтым мы напісалі ў насценгазету. Фабзавком па ўсіх сігналах прыняў меры. Своечасовае рэагаванне па сігналы рабочых узняла аўтарытэт насценгазеты. У кожны нумар ідуць па 8—10 рабочых.

Ш. Оксенгорт,

рэдактар насценгазеты паралітэнага цеха друкарні імені Варашылава.

Новыя ільготы адыходнікам-вугальшчыкам

XVIII гістарычны зезд ВКП(б) пастанавіў: «Развіцц здыбчы вугалю да ўтварэння забеспячачага не толькі пакрыліць бягучыя запатрабаванні краіны, але і стварэння гаспадарчых запасаў і дэяржаўных рэзерваў».

Вугальшчыкі паклаі ў аснову свайй работы пастанову з'езда і дабіваюцца выканання яе.

XVIII Усеаюзнай канферэнцыя ВКП(б) рашыла забяспечыць здыбчы вугалю ў 1941 годзе ў размеры 191 мільяна тон, што скажыае рост на 17 процантаў супроць 1940 года.

Гэтыя рашэнні выданыя таму, што вугаль для прамысловасці — гэта хлеб. Каля краіны будзе поўнаста забяспечана вугалем, то гэтым самым забяспечваецца нармальна і бесперабойная работа чыгунак, фабрык і заводаў.

Для выканання гэтай вялікай задачы неабходна павялічыць колькасць рабочых, занятых непасрэдна на здыбчы вугалю.

З гэтай мэтай Совет Народных Камісароў Саюза ССР 10 красавіка 1941 г. вынес спецыяльную пастанову за № 850, дзе прадугледжваецца рад мерапрыемстваў па павелічэнню работнай сілы і замацаванню рабочых кадраў у вугальнай прамысловасці.

Соўнарком Саюза ССР пастанавіў накіраваць і адправіць на шахты Паркомугалю да 15 мая 1941 г. — 30.000 чалавек і да 10 чэрвеня — 20.000, а ўсяго 50.000 чалавек. Паша абласць павіла даць на шахты 500 чалавек.

Пачынаючы з 10 красавіка 1941 г., адыходнікам, адным на шахты, павялічаны аванс у два разы, г. зн. зямля 100 руб. будучы атрымоўваць 200 руб. З іх 100 руб. пры заключэнні дагавора і 100 руб. пры прыбыцці на месца работ.

Гэта павелічэнне авансу прадугледжана толькі для адыходнікаў, якія едуць выключна на прадпрыемствы вугальнай прамысловасці.

Уноў прынятым рабочым па паземных работ будучы выдадзены авансы на гаспадарчае абсталяванне ў размеры 600 руб. з штомесечным утрыманнем з заробітнай палты на працягу аднаго года.

Усе рабочыя, жадаючы забудаваць індывідуальныя дамы, атрымоўваць крэдыты. Соўнарком Саюза ССР абавязваў выкананым абласным Советам дэпутатаў працоўных вылучыць для гэтай мэты масіновыя будаўнічыя матэрыялы.

Акрамя гэтага, дазволена кіраўнікам трэстаў і шахт атпусцаць рабочым і індывідуальным будаўнікам другія будаўнічыя матэрыялы, неабходныя для будаўніцтва жыллявых пабудоваў.

Пранавана Паркомсаюза і Паркомсамаапраму ССР вылучыць па працягу ліпеня-верасня 1941 г. 30.000 паракет па планавых цэнах для прадажу ў індывідуальным парадку рабочым занятым на паземных работах у вугальнай прамысловасці.

Індывідуальным парадку рабочым занятым на паземных работах у вугальнай прамысловасці, праз закрытую гандлёвую сетку, існуючую на шахтах.

Гэтай-жа пастановай Соўнаркома прадугледжаны яшчэ рад ільгот для новых рабочых.

У развіцц гэтай паставы Народны Камісар Вугальнай Прамысловасці ССР тав. Вахрушаў В. В. 11 красавіка 1941 г. вымаў загад, дзе ён абавязвае начальнікаў галоўных упраўленняў, камбінатаў, упраўляючых трэстаў і загадчыкаў шахт, прыняць усе неабходныя меры да безумоўнага выканання паставы Соўнаркома Саюза ССР № 850.

Народны Камісар загадаў: усіх прыбылых рабочых накіроўваць на ўмацаванне заў і па падрыхтоўчыя работы.

На кожнай шахце вылучаць па брыгадах інструктар з найбольш кваліфікаваных і вопытных рабочых для аучэння новых рабочых.

Для ўсіх уноў прыбываючых рабочых падрыхтавана спецпрапракца і інструмент. Вялікая работа праведзена і праводзіцца па падрыхтоўцы інтэрнатаў для новых рабочых.

У межах замацавання рабочых-калгаснікаў, працуючых па індывідуальных працоўных дагаворах, тэрмін якіх скончыцца ў другім і трэцім квартале 1941 г., дазволена вышарываць адпаведнае ўдзягараджанне ў размеры сярэдняга месіснага заробатка, але не звыш 300 руб. кожнаму рабочаму-калгасніку, даўшаму згоду на працяг тэрміну дагавора не менш, чым на 6 месіаў.

Вялікая дапамога будзе аказана рабочым насенкам і па ўспамцы індывідуальных агародаў.

Партыя і ўрад праўляюць сталіскія клопаты аб стварэнні найбольшых жылля-бытавых умоў для вугальшчыкаў.

У вугальнай прамысловасці нарадзіўся вялікі стаханавіскі рух. Гаспадарчае значэнне вугальнай прамысловасці ў сіврава ладзілінага развіцця сацыялістычнага будаўніцтва і ўмацавання абароннай магутнасці нашага Саюза надзвычайна вялікае.

Ва Усеаюзнай канферэнцыі — Данбасе, на Урале, у Кузнецкім, Памаскоўскім басейнах, у трэстах Дальняга Усхода, на Сясейнах, у трэстах Памаскоўскага Саюза ССР працуюць тысячы нашых землякоў. Сотні стаханавцаў, ударнікаў, звышных лодзіраў шахт мы маем з нашай абласці.

Сіврава часці раішых партыйных, оо-водчых і камсамольскіх арганізацый мець сваіх землякоў стаханавцаў-вугальшчыкаў.

Даём вугальнай прамысловасці новы атрад гарнякоў.

А. Сіроцін.

НЯМА БАРАЦЬБЫ ЗА ЯКАСЦ РАМОНТУ

Брэсцкая абласная аўтарамонтная майстэрня не выконвае рашэнняў XVIII Усеаюзнай канферэнцыі ВКП(б). Тут надзвычайна дрэнна рамаўтуецца аўтамашыны. Каб не быць галаслоўным, прывяду кароткі факт.

Абласная каторы белаарускага гандлёвага плодгародніцтва задала ў майстэрню для бягучага рамонту газегенератарную аўтамашыну. Машына знаходзілася ў майстэрні на працягу месіаца. Рамонту ніякаго не было зроблена, калі не лічыць афарбоўкі кузава, а ў акце было ўказана,

што адрамантаванай матар і ішых латаі. У час прыёму выявілася, што рухавое ўпраўленне пясчаруна, маіаца стук у матары, цыча масла, ілспраўны спідометар і рад ішых дэфектаў.

Кіраўнікі майстэрні не змагаюцца за высокую якасць работ і не прыцягваюць бракарбаў да суровай адказнасці згодна Указа Прэзідыума Вархуўнага Савета ССР.

Мелановіч,

упраўляючы абласной каторы белааруднааплодгародніцтва.

На торфаводзе «Міхановічы» (Міскі раён) пачалася здыбчы торфу. Пучыны ў работу ўсе 4 велеватарыя машыны завода.

НА ЗДЫМКУ: брыгада В. С. Зайпава падае ў кар'еры торфяную масу ў элеватар.

Фота І. Шышко (БЕЛТА).

Віцебскі абласны школьны батанічны сад уздзельні Усеаюзнай канферэнцыяй ларчай выстаўкі 1941 года.

НА ЗДЫМКУ: уздзельнікі выстаўкі ўжо 3-ці год Роза Бардаль (злева), Рыва Оршанская і Валя Ельманская за зборам першага ўрэджаа зямлянкі гатунка «Луіза» у новай арашароў сада.

Фота І. Лосева (БЕЛТА)

Шырэй разгарнуць санітарна-абаронную работу

Рашэнні XVIII Усеаюзнай канферэнцыі ВКП(б) узброілі працоўных Саветаў Саюза ў барацьбе за перамогу камунізма ў СССР. Асноўная задача, якая наставіла XVIII парткаферэнцыяй, аказываецца ў тым, каб у індывідуальным тэрміне перагледзець перадавыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах. Ажыццяўленне гэтай грандыёзнай задачы праходзіць у той момант, калі ўсёе капіталістычны свет ахоплены поўным другой імперыялістычнай вайны. Кожны працоўны абавязаны ў гэты адказны момант самаадада працаваць на даручаным яму ўчастку работ, памятаючы, што ад гэтага залежыць рэд эканамічнай і ваеннай магутнасці СССР.

Арганізацыі Чырвонага крыжа, якія займаюцца зямляцтвам падрыхтоўкі насельніцтва да санітарнай абароны СССР, павіны праводзіць вялікую работу па ўнядрэнню сацыялістычнай санітарнай культуры і ўзорнай чыстаты на прадпрыемствах і транспарце. Згодна дырэктывы Наркамздрава ССР арганізацыі Чырвонага крыжа павіны пэся ўважваць сваю работу з арганізацыямі аховы здароўя.

У гэтай вялікай работе па ўнядрэнню санітарнай культуры на прадпрыемствах павіны прыняць практычны ўдзел медыцынскія персаналы.

Па нашай абласці ёсць многа медыцынскіх работнікаў - актывістаў таварыства Чырвонага крыжа, якія сваім актывным удзелам у работе парічых арганізацый і раішых камітэтаў праваілі вялікую работу. Фельчар тав. Гардзеека (Высокаўскі раён) прымае штодзённым ўдзел у санітарна-абароннай работе. Ён падрыхтаваў зямляцтваў ГСА і БСА 74 чалавекі. У сучасны момант ім арганізавана тры гурткі па падрыхтоўцы зямляцтваў ГСА, у якіх займаюцца 62 чалавекі. Тав. Гардзеека штодзённа дапамагае ў работе парічых арганізацый таварыства Чырвонага крыжа.

Урач вендыспансера горада Брэста тав. Бегун з'яўляецца актывным удзельнікам у работе гарадскога камітэта Чырвонага крыжа. Тав. Бегун падрыхтаваў па пра-

цягу 1940 года 92 зямляцтваў ГСА і ў першым квартале гэтага года — 122 зямляцтва. Ён сістэматычна чытае лекцыі для насельніцтва. Акрамя гэтага тав. Бегун работае па падрыхтоўцы санітарных дружнаў і з'яўляецца ўспамтаным лектарам гаркома Чырвонага крыжа. Тав. Бегун заслаўана карыстаецца павягай срод членаў таварыства.

У нашай абласці ёсць і такія работнікі медыцыны, якія не змагі правіла арганізаваць сваю работу: медработнікі Антонаўскага, Дзвінскага, Поразаўскага, Кляшчальскага раёнаў. Раішых адыдзель аховы здароўя ўказаных раёнаў самаўціліліся ад важнай ісправы падрыхтоўкі абаронных кадраў.

Адказным работнікам раішых аддзелаў аховы здароўя неабходна зрабіць усё для мабілізацыі медыцынскага персанала на выкананне важнейшых зямля. Не можа быць ні аднаго медыцынскага работніка, які-б не праводзіў прафілактычных мерапрыемстваў, аздаравіцельнай работы і не аказваў-бы першай урачэбнай дапамогі.

Следуе адзначыць добрую работу у галіне прыцягнення медыцынскага персанала да работ у таварыствах Чырвонага крыжа. Асабліва ў гэтай галіне многа працавала работнікі Гайнаўскага раёнага аддзела аховы здароўя. Яны замацавалі за кожнай пяцірачнай арганізацыяй медработнікаў.

У выніку гэтага раён дабіўся добрых наказчыкаў. У першым квартале 1941 года падрыхтавана зямляцтваў ГСА 304 чалавекі, 20 старшых парічых арганізацый, створаны санітарныя палты па прадпрыемствах.

Неабходна карэным чынам перабудаваць работу таварыства Чырвонага крыжа і ліквідаваць разрыв у работе паміж арганізацыямі Чырвонага крыжа і аховы здароўя.

У гэтай перабудове павіны прыняць актывны ўдзел работнікі абласнога аддзела аховы здароўя. Яны абавязаны патрабаваць ад ішых стаячых арганізацый аховы здароўя калектываў ўдзелу ў выкананні дырэктывы Наркамата Аховы Здароўя ССР.

Якушэўскі,

старшыня абкома Чырвонага крыжа.

МЕДЫЦЫНСКІ ПУНКТ У ВЕСЦЫ

Да прыхода Чырвонай Арміі ў Тавельскім сельсавеце, Кобрынскага раёна, не было ніякага медыцынскага пункта. Пасля ішых папы не кланіліся аб здароўі працоўных. Вадыць да ўрача за дзясаткі кілометраў, якому да таго праба было яшчэ плаціць, не ўоілі мог. Сяліна, у выпадку хваробы, вымушаны былі «лячыцца» у бабак і эпадароў.

Пасля прыходу Чырвонай Арміі, у канцы 1939 года ў сельсавеце быў адкрыты фельчарска-акушарскі пункт. А з 1 ліпеня 1940 года тут стаў працаваць урачэбна-медыцынскі пункт, які збудоўвае Тавельскі, Кашчанскі і Стрыгуўскі сельсаветы. На пункце працуюць урач, фельчар, акушорка і медсестра. Пры сельсавеце ёсць антыка, і сям'ям не трэба ехаць за лікарэтвамі ў горад. Яны атрымоўваюць іх на месцы.

Работнікі пункта, разам з прыёмам хворых, праводзяць вялікую прафілактычную і расшарачальную работу сярод працоўных свайго ўчастка. У рэдэ вёсак праведзена шматліка супроць дызінтэрый, дэфортэма, востры і брушнага тифа. Перад тым, як рабіць прывіўкі, медыцынскія работнікі правялі з сяжанымі гуртамі аб гэтах хваробах. Такія гуртары праводзяцца сістэматычна па рошых шчытных медыцынам. На медыцынскім пункце складзены план, хто, у якія дні, дзе і на якую тэму праводзіць гуртары.

Работнікі медпункта не толькі абсудуваюць хворых, якіх прывозяць да іх, але па выхату самі вылазюць да хворых. За чатыры месіацы гэтага года медыцынскія работнікі вылаздалі ў вёскі 78 разоў. Кожны выезд яны вышарывалі для таго, каб, акрамя аказання ладэнай дапамогі хвораму, азнаёміцца з умовамі жыцця сям'я, таць сва-практычныя парады.

Няма было такіх выпадкаў, калі работнікі медпункта вырывалі з кіпюроў смерці людзей. У жыўні мінулага года па медпункт прыехаў сямліні вёскі Заўжаўо, Кашчанскага сельсавеце, тав. Грыгорык. Ён зварнуўся да медработнікаў з просьбай прыехаць паглядзець яго жонку Феклу Банстанцінаўну.

— А што з ёй? — запытаў у яго дзурны ўрач.

— Пасля рэдую штосці зрабілася.

Па месіа выехала акушорка тав. Пархоткі. У хворай прэзэрпа высокая ўзялася тэмпература. Тав. Пархоткі прышла неабходныя меры, а потым выкаікала з пункта ўрач Фельдмана. Ён зрабіў магчыму без інструментаў аперачыю і накіраваў хворую ў бальніцу.

— А што з ёй? — запытаў у яго дзурны ўрач.

— Пасля рэдую штосці зрабілася. Давелаўшыся, што хворую накіроўваюць у бальніцу, сямліне сталі адгаварваць мужа: — Не слухай ты іх! Зямлі не мучыць. Усеўропа нічога з яе не будзе. Не трэба дарма іт вёскі ў бальніцу...

Але Фекла Банстанцінаўна не памерла. Урачы выратавалі яе жыццё. І зараз, поўная сілы і здароўя, яна працуе ў свайй гаспадарцы, выхоўвае свае дзіця.

Гэты і шмат ішых выпадкаў качаткова адарвалі ў сямліну веру ў бабак і эпадароў, умацавалі аўтарытэт медыцыны.

— Да нас, — гаворыць урач Англавіч, — прыходзіць цяпер сямліне не толькі лячыцца, але і за парадкамі, правярць сваё здароўе.

Адбыліся вялікія змены за гэты час і ў быту сямліны. На парадках медыцынскіх работнікаў яны ў лепшых умовах сталі трымаць свае хаты, часцей мыць падлогу, лепш галіацца зямля.

(ДАВЕДНА)

Арабские каралеўствы Ірак займае тэрыторыю ў 371 тысячу квадратных кілометраў у сярэднім і ніжнім цячэнні Тігра і Еўфраты. Ірак уключае таксама часткі Сірыяўскай і Аравійскай пустынь і частку горнага Курдыстана. На ўсходзе Ірак мяжуе з Іранам, на поўначы — з Турцыяй, на захадзе — з Сірыяй і Трансі-арданіяй, на паўднёвым захадзе і поўдні — Саудубскай Аравіяй і затым з эміратам Кувейт. Частка паўднёва-ўсходняй граніцы Ірака змяшчае возамі Персідскага заліва. Сталіца каралеўства — Багдад (каля 300 тысяч жыхароў).

Насельніцтва краіны — 3.670 тысяч (1937 г.), з іх больш 60 процантаў арабаў і каля 30 процантаў курадаў. Чвэрць усяго насельніцтва складаюць вандроўнікі. На рэлігійнаму саставу насельніцтва дэталіна па дзве сеткі мусульманства — на шыітаў (52 процанты) і сунітаў (40 процантаў), жыгучых у варажэнні паміж сабой.

Ірак з'яўляецца сельскагаспадарчай краінай. У далінах развіта земляробства. Зямля пры штучным арашэнні дае велізарны ўраджай. Важнейшыя культуры — пшаніца, рыс, проса. У паўночнай частцы краіны шырока развіта аўпадоўля, прадукцыя якой складае значную частку экспарту.

Важнейшым натуральным багаццем Ірака з'яўляецца нафталінавая нафта, распаўсюджаная ў Іраку складаюць каля 11 мільярд даляраў. У 1938 годзе здабыча нафты дасягнула 4.272 тысячы тон, што дала каля 2 мільярд даляраў. Нафта з Іркуку падляна на нафтаправаду ў Хайфу (Палестына) і складае англійска-міжземнаморскі флот. Гэты нафтаправод мае разгалінаванне, ідуць з сірыяўскага порту Трыполі; аднак пасля капітуляцыі Францыі нафта сюды не падае.

Галоўныя прадукты вывазу Ірака: нафта, пшаніца, воўна, кожны і скуры. Увозіць Ірак машыны, тэкстыль і іншыя прамысловыя тавары. Каля трэці ўсяго знешняга гандлю Ірака трымае ў сваіх руках Англія.

У 1940 годзе закончана будаўніцтва апошняга з'яўляецца багдадскай чыгункі, злучаючай Ірак з Турцыяй. Гэта чыгунка злучае тры важнейшыя гарады краіны — Мосул, Багдад і Басру. Акрамя таго, ёсць некалькі ветак і паўзучых шляхоў. Ірак мае ўпаўне сучасныя аэрадромы, праз якія праходзіць пяць трансатлантычных паветраных ліній. Важнейшыя аэрадромы знаходзяцца ў Іркуку, Басры, Багдадзе, Мосуле, Рутбе і паблізу возера Хабанія.

СТАНОВІШЧА У ІРАКУ

Ваенны дзеянні ў Іраку набываюць усё больш жорсткі характар. Цяпер тут стварыліся тры фронты. Першы фронт знаходзіцца ў раёне аэрадром Хабанія — адной з важнейшых аэрадромных баз англійскай авіяцыі на шляху паміж Міжземным морам і Індыяй. На гэтым аэрадроме сканцэнтраваны англійскія самалёты і ёсць гарнізон англійскіх войск, які палічвае некалькі тысяч чалавек. Вакол аэрадром Хабанія адбываюцца асноўныя баі. Аэрадром аўражэн іракскімі войскамі і бесперапынна абстрэльваецца іракскай артылерыяй.

ПРАПАНОВА ТУРЭЦКАГА УРАДА АБ ПАСРЭДНІЦТВЕ У АНГЛА-ІРАНСКІМ КАНФЛІКЦЕ

ЛОДАН, 6 мая. (ТАСС). Агенства Рэйтар паведамляе, што турэцкі ўрад прапанаваў узяць на сябе пасрэдніцтва ў перагаворах паміж англійскім і іракскім ўрадамі. Англійскі ўрад заявіў, што прапанаваў для апрацоўкі перагавораў можа з'явіцца адзін іракскіх войск ад Хабаніі.

ПАДПІСАННЕ ЗНАМАЧІНЫХ І ФРАНЦУЗСКИМ ТОКІО, 6 мая. (ТАСС). На паведамленне японскага інфармацыйнага савета, сёння ў афіцыйнай рэзідэнцыі міністра замежных спраў адбылося падпісанне канвенцыі аб пасаданні і аб навігацыі, а таксама пагадненні аб таварных тарыфах, гандлю і парадку плацежоў паміж Японіяй і Французскім Інда-Кітаем. Канвенцыя і пагадненне падпісаны міністрам замежных спраў Мацуока і паслом Малюмія — з японскага боку, французскім паслом у Токіо Арсен-Ліры і главай французскай дэлегацыі па перагаворах Рене Робесон — з французскага боку.

Канвенцыя прадугледжвае забаванне прынамняў равенства і ўзвешанасці ў пытаннях уезд у краіну, пасаданне і набыцця і ўзвешанне рухомай і нерухомай уласнасцю, аянацце гандлем і прамысловай дзейнасцю і г. д.

ЗВАНУАЦЫЯ ГАМАНЧЫН І ДЗЯЦЕЙ З ГІБРАЛТАРУ

БЕРЛІН, 7 мая. (ТАСС). Як паведамляе Германскае інфармацыйнае бюро з Ля-Ліне, згодна новаму распарадкаю з Гібралтара эвакуіруюцца ўсе жанчыны і дзеці, а таксама мужчыны маладзей 18 год і старэй 40 год. Усе асвоўшыся ў Гібралтары асобы прымяняюцца на ваенную службу. Іншакраіны і беманцы в Іспаніі таксама эвакуіруюцца, на выхад чынам тых, якія могуць быць прызначаны да абароны Гібралтара. Уся прамысловасць мабілізавана для выканання ваенных заказаў.

НОВЫ ДЭКРЕТ ФРАНЦУЗСКАГА УРАДА

ПЬЮ-ПОРК, 6 мая. (ТАСС). На паведамленне агенства Асошыятэд Прес, дэ свабод а'дэ з Вішы ў Парыж міністр унутраных спраў Дарзан выдаў дэкрет, згодна якому пазіцыя ўсіх гарадоў з населенствам звыш 10 тысяч чалавек у абодвух зонах Францыі перададзена падпарадкаванню міністру унутраных спраў урада Вішы, а не адпаведным муніцыпалітэтам, як гэта было раней.

Як указвае агенства, у дэталітачных кругах заўважаюць, што Германія патрабуе пазначэння Лавала міністрам унутраных спраў.

На здымку: Горны пераход італьянскай войскай часткі ў Афрыцы. Распаўсюджана з журналу «Берлін — Рым — Токіо».

Фотакроніка ТАСС.

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(ДЗЕННІК ВАЕННЫХ ДЗЯЕННЯУ)

На англа-германскім фронце на працягу мінулых двух дзён асабліва актыўнымі былі дзеянні авіяцыі. У ноч на 5 мая, паведамляюцца ў зводцы германскага камандавання, буйныя злучэнні германскіх бомбардыроўшчыкаў зрабілі налет на порт Бельфаст (Паўночная Ірландыя). Баруін-Фернес, на захаднім узбярэжжы Англіі і іншыя аб'екты.

У ноч на 6 мая некалькі сот германскіх бомбардыроўшчыкаў уздэльнічала ў налетах на ваенныя аб'екты ў раёне Глазга і заліва Ферт-оф-Клайд, а таксама на іншыя англійскія порты. Выкаікапы моцныя разбураўні на верхах і ваенных заводах.

У ноч на 5 мая, перадае агенства Рэйтар, англійская бомбардыроўшчыцкая авіяцыя прадпрыняла налет на докі ў Брэце. У доках успыхнулі буйныя пажары. Невадмінкі злучэнні англійскіх самалётаў зрабілі налеты на докі і сулпы ў Ротэрдаме, Антверпене і Гаўры.

У ноч на 6 мая англійскія самалёты зрабілі імпансіўны налет на прамысловыя гарады цэнтральнай часткі Райнскай абласці. Галоўным аб'ектам налета з'явіўся Мангейм.

Ваенны дзеянні ў басейне Міжземнага мора набываюць усё больш шырокі размах. У зводцы германскага камандавання ўказваецца, што часткі германскай арміі занялі астравы Лёсбос і Хіос, размешчаныя ў Эгейскім моры. У бухце Суды (востраў Крит) германскія бомбардыроўшчыкі атакавалі гарнізон і грузавыя паруходы англійцаў; адзін буйны танкер пацярпеў.

АМЕРЫКАНСКІ ДРУК АБ ВАЕННЫМ СТАНОВІШЧЫ АНГЛІІ

ПЬЮ-ПОРК, 6 мая. (ТАСС). Амерыканскія газеты і відныя грамадскія дзеячы ўмоўлена абгаварваюць ваеннае становішча Англіі. Так, напрыклад, газета «Нью-Йорк таймс» і Нью-Йорк геральд трыбюн» па відным месцы публікуюць заяву 17 відных грамадскіх дзеячоў, у якой гаворыцца, што, не гадзячы на сур'ёзныя пагрозы безапаснасці Англіі ў Атлантычным акіяне, у Міжземным моры і на Аляскіх Усходзе, перамога Англіі ўсё яшчэ магчыма. Гэтыя асобы ўказваюць, што амерыканскія ваенна-марскія і паветраныя сілы могуць паспяхова ахоўваць англійскія марскія шляхі сабаітан. ЗША могуць вытарады лепшае ўзбраенне, чым тое, якое выкарыстоўвае да гэтага часу.

Далімога з боку ЗША можа перапыкозідць германскаму ўтаржэнню ў Англію, а амерыканская вытворчасць можа дапамагчы Англіі прывадаць сучасную колькасцю перавагу Германіі ў самалётах і іншых відэх узбраення.

Газета «Нью-Йорк геральд трыбюн» піша, што гэта заява з'яўляецца адказам на прамову Літлберга 3 мая, які спыраджаў, што ЗША не могуць даць Англіі авіяцыю, пераважаючую германскую, і што паніна праціць некалькі год, раней, чым ЗША змогуць вырабляць колькасць самалётаў роўную германскай.

Адаманн рэдактар Г. Т. МІНЧУКО.

Рабочы момант з'яўні кіно-карпіны «Справа Артамоных» па раману М. Горькага. Злева направа: рэжысёр — заслужаны дзеят мастацтва арданансоец Г. Л. Рашаль, артыст М. С. Дзержавін, які выконвае ролю Пятра Артамоных, і аператар арданансоец Л. В. Росматаў. Фота М. Гунова (ТАСС).

Чаму я навучыўся ў школе ФЗА

Правакаючы мяне па вучобу ў Гайнаўскую школу ФЗА, бацькі далі наказ: сьпі, паяздай у школу і навучайся толькі на выдатна. З любоўю ўзяўся я за авалодванне сталарычкі справы. Уважліва лавіў кожнае слова інструктара, сатыў за кожным яго рухам пры рабоце.

Азнаміўшыся з інструментамі і прыладамі і авалодавшы імі, я разам з другімі сваімі таварышамі прыступіў да практычнай работы па выкананню заданняў. Спачатку выраблялі розныя дэталі, загатаўлялі матэрыялы. Выконваючы такія работы, мы набывалі практычныя навыкі ў карыстанні інструментамі, прычым асабліва дакладна вырабляць неабходныя часткі. Першай маёй заліковай работай былі дзве тэбурэты. І іх зрабіў раней вызначанага тэрміну.

У хваліваем, сумненнімі і некаторым отрамам чакаў я першай адпайкі інструктара. І якая радасць была, калі інструктар Грыке пасяя доўгімі і дагаварамі агляду маёй першай прадукцыі сказаў:

— Выдатна, тав. Вішнікаў. — Але ў наступны раз трэба будзе лепш зрабіць. На ўсяму бачна, што вы зацікавілі спынасецца. Ад нас пачаўшы што патрабуецца, не хукаеце, а як іх, правільна карыстаецеся інструментамі, забаванне тэхналогіі. Гэтыя навыкі неабходна набываць зараз, а потым вы зможаце спарыцца і на хуткасць.

Нічога не адказаў я майстру. Але яго савуагі не забываў увесь час. Потым майстар даваў мне больш складаныя работы і зрабіў неважкі шкэфчык, некалькі пар-

ніковых рам, тумбочку. За кожную работу інструктар ставіў мне выдатны адзнакі і кожны раз лаваў некалькі заўваг аб недахопах.

Першы адзін раз інструктар тав. Грыке падышоў да мяне, паікаваўся, як працу, пагутарыў і паспасадка сказаў:

— Тав. Вішнікаў, трэба ўзяцца за ўрашніна для за больш сур'ёзную работу. Неабходна зрабіць выраток.

Я сумняваўся, ці зможу выканаць гэтае заданне майстра. Атрымаўшы матэрыял, правёў апрацоўку яго, падаўся з інструктарам і прыступіў да работы. Пад кіраўніцтвам тав. Грыке я зрабіў выраток. Гэта мая першая сур'ёзная работа. За яе я атрымаў адзнаку «выдатна» і прэмію.

За ўсе выконваемыя работы мы атрымліваем два разы ў месяц зарплату. Вучыцца атрымліваюць штомесячна па 200 — 250 рублёў.

Я ўзяў на сябе абавязанасць — да канца вучобы набываць кваліфікацыю стодары не ніжэй чвортворага разрада. Вучыцца застаюся месіць. Гэты пэвалікі адразак часу я скарыстаю так, каб атрымаць па чварты, а нават пяты разрад. Пры дапамозе інструктара я зможу набываць неабходныя навакі і пасля дачы залікаў атрымаць кваліфікацыю стодары пятага разрада, пайсці на вытворчасць кваліфікаваным работам і працаваць толькі на-стаханаву.

І. І. Вішнікаў, вучаль Гайнаўскай школы ФЗА.

МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЯН.

НАШ АДНАЗ

Давольце прадставіць, таварыш чытач, новага знаёмца. Ну, працігнаць руку, знаёмства — дырэктар Шэрашаўскага маслапрама тав. Ткач. Прабачце нас за тое, што мы не расказваем аб узросце новага знаёмца, аб колеры яго валасоў і вачэй, аб ухмыльцы — аб гэтым мы не маем даных.

Нам дастаткова ведаць, што тав. Ткач з'яўляецца дырэктарам маслапрама і што імяна дырэктарам Шэрашаўскага маслапрама.

Дырэктар Гэта слова гучыць годна. Праўда, мы не ўпаўняем, ці не ведае таварыш Ткач, што гэтая самая назва дырэктар зводзіцца з лацінскага слова, але ж свае абавязкі кіраўніцка ўстанова ён павінен ведаць. І самае галоўнае патрэбна ведаць, што дырэктар падначалены ўсе рабочыя і служачыя дачыта прадпрыемства, у тым ліку бухгалтэра.

А вось гэтай простае ісціны і не ведае тав. Ткач. Аб гэтым ён нам чыста сардэчна прымаўся ў сваім лісьце ў рэдакцыю. Нам не прышлося быць графомагам, лісьце тав. Ткача яна і аразумела, што прэма забаванні такой добра-сумленнай прывідаецца.

Тав. Ткач паведаміў нас, што яго жылд прадікала нармальна, без усякіх змеда да 15 студзеня 1941 года. Быў у яго бухгалтэра, чэсны чалавек, складаў акурывна баланс і таксама акурывна адзін іх у тэст. Жылі яны мірна, без асаблівых клопат. Але вось вады кі здабыліся перамена. У маслапрам прысаалі новага бухгалтэра, аб яго называе дырэктар, Леанарда Чэслававіча Коперэка.

Новы бухгалтэра прынес многа клопат дырэктару. Не ў прыклад саўму паняраілку, ён кожны месіць возіць у тэст баланс, справадачы. Дырэктар толькі тое і робіць, што падпісвае камандыроўчаныя, накладвае рэзалюцыі на выдучу аваласеў, авалардае аваласавыя справадачы. І сапраўды, прыбавілася работы ў тав. Ткача.

Тав. Ткач піша: «Калі прымаў новы бухгалтэра, насталі новыя парадкі. Перад што прысвоім мя нікому не вазілі месіць».

А. Зарамі.

18 ЗНАЧІНАСТАУ ПІКА

18 вучыў? Якая Тамашэўскай на-лоўнай сярэдняй школы, Дамачэўскага ра-ёна, адзіны на значок ПІКА першай ступені. Боляшасць з іх атрымаў па вучобе выдатны адзнакі.

А. Яхтанберг.